

Ankestyrelsen

NYT

NYT FRA ANKESTYRELSEN NR. 7 NOVEMBER

2010

	Side
Udfordringer på børneområdet	2
Private konsulenter aflaster kommunerne i § 50 undersøgelser	5
Barnets bedste i centrum	8
Skærpet fokus i de forebyggende hjemmebesøg til ældre	12
Kontanthjælp er nu oftest indtægten inden førtidspension	15
Kort Nyt fra Ankestyrelsen	18

Titel Nyt fra Ankestyrelsen

Udkommer op til 8 gange om året

Redigeret af Merete Pantmann (ansv.)

Laura Auken Larsen, Christina Rytved og Lars Emil Larsen

ISSN nr 0907-9300

Layout Identitet & Design AS

Kontakt Ankestyrelsen

Amaliegade 25, 1256 København K

Telefon 33 41 12 00

E-mail nfa@ast.dk

Hjemmeside www.ast.dk

Udgiver Ankestyrelsen, november 2010

Udfordringer på børneområdet

Manglende juridisk sparring, komplekse it-systemer, utilsigtede effekter af kommunernes organisering og sagsbehandlernes egne præferencer. Det er nogle af de udfordringer, som kommunerne arbejder med for at sikre kvaliteten i sagsbehandlingen på området for udsatte børn og unge. Det er dermed ikke lovens paragraffer i sig selv, der er med til at spænde ben for sagsbehandlerne, viser en ny undersøgelse fra Ankestyrelsen.

Af fuldmægtig Charlotte Ørnskov, Ankestyrelsen

Kultur, juridisk viden, it og ledelse påvirker kvaliteten

I Ankestyrelsens praksisundersøgelse om anbringelser af børn og unge fra 2009 blev kommunerne kritiseret for ikke at overholde reglerne, når børn og unge skal anbringes uden for hjemmet.

[Læs praksisundersøgelsen "Anbringelser af børn og unge" fra 2009 >>](#)

Ankestyrelsen har med en ny kvalitativ undersøgelse interviewet kommunerne om, hvilke udfordringer de står over for i sagsbehandlingen på børneområdet. Resultaterne er sammenfattet i "Udfordringer i sagsbehandlingen på området for udsatte børn og unge".

[Læs resultaterne i rapporten "Udfordringer i sagsbehandlingen på området for udsatte børn og unge" >>](#)

Undersøgelsen viser, at sagsbehandlere og ledere peger på en række organisatoriske, ledelsesmæssige, kulturelle og kompetencemæssige vilkår, som er med til at udfordre kvaliteten i sagsbehandlingen.

For eksempel er de it-redskaber, som skal hjælpe sagsbehandlerne med at holde styr på sagsbehandlingen, enten forældede eller så komplekse, at sagsbehandlerne har svært ved at bruge dem til den nødvendige dokumentation og journalisering. Sagsbehandlerne oplever også, at kommunernes forsøg på at ensrette og økonomisk styre sagsbehandlingen har skabt meget omstændelige procedurer, når der skal bevilliges foranstaltning til børn og unge.

Disse vilkår påvirker direkte eller indirekte, at lovgivningens regler om eksempelvis tidsfrister og dokumentation ikke bliver overholdt.

Juridisk sparringspartner er efterspurgt

Undersøgelsen viser også, at både sagsbehandlere og ledere er positive over for lovgivningen på børneområdet. Lovgivningen er en meningsfuld ramme, der er med til at

sikre barnets bedste. Lovgivningen er dog også en udfordrende ramme, som sagsbehandlerne skal navigere indenfor, når de skal undersøge, om et barn har behov for særlig støtte og måske iværksatte foranstaltninger.

Ifølge sagsbehandlere og ledere bliver det ikke lettere at sikre en korrekt sagsbehandling, når de i hverdagen ikke har tid og ressourcer til at være opdaterede i lovstoffet eller sparre med hinanden om juridiske problemstillinger. Derfor efterspørger flere sagsbehandlere også en juridisk ekspert i børneregler, som de kan sparre med i den daglige sagsbehandling.

I nogle kommuner har ledelsen ansat en juridisk konsulent, fordi en juridisk konsulent kan være med til at sikre, at sagsbehandlerne er opdaterede i lovstoffet. Både ledere og sagsbehandlere vurderer, at funktionen er en succes – konsulenten omtales sågar som "oraklet" i en kommune.

Enten skrivearbejde eller borgerkontakt – ikke både og

De interviewede sagsbehandlere fortæller, at det blandt andet er udtryk for nødvendige daglige prioriteringer, når de ikke når at få dokumenteret alt, hvad de undersøger, og hvordan de inddrager barn og familie i sagsbehandlingen. Ifølge sagsbehandlerne handler prioriteringen om enten at dokumentere eller at være i kontakt med børnene og deres familie.

"Nogle socialrådgivere handler bare rigtig meget, og så halter det lidt med dokumentationen. Andre socialrådgivere er bare gode til det der, og så er der lidt mere ventetid hos dem. Og hvad er bedst?"
- en sagsbehandler

Både sagsbehandlere og ledere mener desuden, at prioriteringerne afhænger af, hvilken generation af sagsbehandler man tilhører. Hvor de nyuddannede er interesserede i juraen og derfor prioriterer dokumentation, er de erfarne sagsbehandlere ofte mere orienterede mod det socialfaglige og borgerkontakten.

Praktisk vanskeligt at afklare forældremyndighed

Undersøgelsen viser også, at det kan være svært at afklare den korrekte forældremyndighed i børnesagerne. Det oplever sagsbehandlerne, og det har konsekvenser for, om regler for tidsfrist og samtykke er overholdt.

Det er vanskeligt at få afklaret forældremyndigheden, fordi forældrene ikke altid selv ved det eller kun opgiver sig selv, selvom der faktisk er fælles forældremyndighed.

Når forældrene samtidig er udrejst, i fængsel eller indbyrdes bekæmper hinanden, så får det ofte den konsekvens, at en børneundersøgelse efter servicelovens § 50 overskrider

tidsfristen. I yderste konsekvens kan det betyde, at samtykket ikke er korrekt, fordi det ikke er indhentet fra alle forældremyndighedsindehavere, og dermed bliver afgørelsen om frivillig anbringelse ugyldig.

Ministeren er opmærksom på vanskeligheder med loven i praksis

Undersøgelsen fra Ankestyrelsen er bestilt af socialministeren i februar 2010. Den endelige rapport er videregivet til Socialministeriet, som vil bruge resultaterne fremadrettet.

"Jeg er glad for, at kommunerne ser lovgivningen som den vigtige ramme for at tilgodese barnets bedste i sagsbehandlingen".

"Jeg er særligt opmærksom på at få belyst de områder, hvor undersøgelsen har vist, at den konkrete anvendelse af lovgivningen i praksis kan være vanskelig, såsom afklaring af forældremyndighed og indhentelse af korrekt samtykke"
- socialminister Benedikte Kiær

Socialministeren pointerer, at Barnets Reform betyder, at kommunerne ikke længere skal bede om samtykke til § 50 undersøgelsen, men at de så vidt muligt skal samarbejde med forældrene.

Baggrund for undersøgelsen

- Ankestyrelsens praksisundersøgelse om anbringelser af børn og unge fra 2009 viste, at kommunerne langt fra i alle sager overholder lovkravene, når de skal anbringe et barn eller en ung uden for hjemmet. På anmodning fra socialministeren foretog Ankestyrelsen derfor en opfølgende undersøgelse for at få kommunernes egne forklaringer og syn på deres udfordringer i sagsbehandlingen.

Besøg hos 14 kommuner

- Ankestyrelsen besøgte de 14 deltagende kommuner fra praksisundersøgelsen og gennemgik specifikt udvalgte sager sammen med sagsbehandlere og ledere. Desuden blev sagsbehandlere og ledere interviewet om de udfordringer, de mener, skaber barrierer for øget kvalitet i sagsbehandlingen.

Private konsulenter aflaster kommunerne i § 50 undersøgelser

Kommunerne anvender private aktører på forskellig vis, når de udarbejder en børnefaglig undersøgelse efter servicelovens § 50. Når kommunerne inddrager private aktører i betydelige dele af undersøgelsen, sker det oftest som periodisk aflastning. Det viser en ny kortlægning, som Ankestyrelsen har foretaget for Socialministeriet om kommunernes brug af private aktører i § 50 undersøgelser.

Af fuldmægtig Charlotte Ørnskov, Ankestyrelsen.

Mange kommuner bruger private aktører

Ankestyrelsens kortlægning "Private aktører og § 50 undersøgelser" fra september 2010 viser, at private aktører bliver inddraget på forskellig vis i § 50 undersøgelsen.

Ankestyrelsens kortlægning skelner mellem private aktører, som alene bidrager med oplysninger til en undersøgelse, og private aktører, som på egen hånd indhenter oplysninger og udarbejder betydelige dele af undersøgelsen.

Private aktører

Private aktører er andre aktører end offentlige myndigheder og institutioner. De private aktører har derfor ikke myndighedsbeføjelser eller er på anden vis underlagt forvaltningen i kommunen

I kortlægningen skelnes der mellem to former for inddragelse af private aktører;

- private aktører, der bidrager med oplysninger til kommunen om barnet/den unge, fx læger og psykologer, og
- private aktører, der indhenter oplysninger for kommunen om barnet/den unge, fx konsulenter og private familiecentre

Størstedelen af landets kommuner anvender private aktører i form af fagfolk til at bidrage med oplysninger til brug i undersøgelser efter § 50. Det er især privatpraktiserende læger, psykologer og lignende, som bidrager med oplysninger, fx i form af udredninger af barnet. Hele 75 af de 87 kommuner, der deltog i kortlægningen, benytter private aktører til dette formål.

Få inddrager private aktører i betydelige dele af undersøgelsen

Når det drejer sig om at indhente oplysninger og udarbejde betydelige dele af § 50 undersøgelsen, er det derimod de færreste af kommunerne i undersøgelsen, som anvender private aktører. Ankestyrelsens undersøgelse viser, at kun 23 ud af de 87

adspurgte kommuner anvender private aktører, oftest private konsulenter, til dette formål.

Konsulenter aflaster, men langt fra i alle undersøgelser

I Ankestyrelsens kortlægning er kommunerne også blevet bedt om at angive årsagen til, at de inddrager private aktører i betydelige dele af § 50 undersøgelsen.

Her svarer hele 15 ud af de 23 kommuner, at de anvender de private aktører som periodisk aflastning.

Enkelte kommuner angiver andre årsager til, at de inddrager de private aktører i betydelige dele af § 50 undersøgelsen. Eksempelvis anvender de private aktører som alternativ til den kommunale sagsbehandling, hvis der er samarbejdsproblemer med familien, eller når sagen drejer sig om børn med særlige adfærds- og tilpasningsproblemer.

Til gengæld viser undersøgelsen, at det langt fra er i alle § 50 undersøgelser, at de 23 kommuner inddrager private aktører i betydelige dele af undersøgelsen. I 21 ud af de 23 kommuner bliver private aktører inddraget sjældnere end i hver fjerde undersøgelse.

Om undersøgelsen

- Kortlægningen af private aktører og § 50 undersøgelser er udarbejdet for Socialministeriet.
- 87 ud af landets 98 kommuner har deltaget i kortlægningen.
- Udover kortlægningsdelen har Ankestyrelsen også foretaget en kvalitetsvurdering af indholdet i 16 udvalgte § 50 undersøgelser, hvor private aktører har været inddraget i betydelige dele af undersøgelsen.

Læs hele rapporten om private aktører og § 50 undersøgelser på Ankestyrelsens hjemmeside >>

Hvad er en § 50 undersøgelse?

En § 50 undersøgelse er en systematisk undersøgelse af forholdene hos et barn eller en ung, som kan have behov for støtte. Undersøgelsen indebærer dels en indsamling af viden om barnets eller den unges situation, dels en vurdering og en konklusion på baggrund af den indsamlede viden.

Uddrag af lov om social service § 50

”Hvis det må antages, at et barn eller en ung trænger til særlig støtte, herunder på grund af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, skal kommunalbestyrelsen undersøge barnets eller den unges forhold”

Formålet med undersøgelsen er, at der på så tidligt et tidspunkt som muligt foretages en kvalificeret og grundig afdækning af, om der foreligger problemer, der bør resultere i iværksættelse af hjælpeforanstaltninger i forhold til barnet eller den unge, og i bekræftende fald at få et godt grundlag for at kunne vurdere, hvilke foranstaltninger der vil være formålstjenlige ud fra karakteren af problemerne.

[Læs § 50 i lov om social service her >>](#)

Barnets bedste i centrum

Omdrejningspunktet i Barnets Reform er, at udsatte børn og unge skal have samme muligheder for et sundt liv med gode muligheder for personlig udfoldelse og faglig udvikling som alle andre børn og unge. En række lovændringer, kaldet Barnets Reform, skal være med til at sikre et bedre liv for udsatte børn og unge i Danmark.

Af specialkonsulent Jytte Eline Falk-Lorenzen, Ankestyrelsen

Fokus på barnet

Barnets Reform er en række ændringer i lov om social service, som skal sikre, at kommunerne sætter fokus på det, der er bedst for barnet eller den unges udvikling.

Den nye beskrivelse af formålet for støtten til børn og unge fremhæver en række opmærksomhedspunkter, som er centrale forhold i barnets udvikling. Punkterne skal danne en ramme for kommunernes indsats og være fokus for, hvordan kommunerne tilrettelægger indsatsen.

[Læs den nye formålsbestemmelse i servicelovens § 46 >>](#)

Fem centrale temaer i barnets reform

- kontinuitet i anbringelsen
- nærhed, omsorg og tryghed
- børns og unges rettigheder
- tidlig indsats
- kvalitet i indsatsen

Bedre kontinuitet i anbringelsen

Siden 1. juli 2009 har børn og unge-udvalget i enhver kommune haft mulighed for at beslutte, at et barn under et år skulle anbringes uden for hjemmet i 3 år uden genbehandling undervejs.

Børn og unge-udvalget kan også træffe afgørelse om, at et barn skal forblive anbragt, hvis barnet har fået en stærk tilknytning til den familie eller den institution, hvor barnet eller den unge nu bor.

Kommunen skal træffe en egentlig afgørelse, hvis et barn eller en ung skal flytte tilbage til forældrene. Kommunen skal fastsætte en periode for hjemgivelsen på op til 6 måneder.

Formålet med disse initiativer er, at anbragte børn og unge skal opleve færre brud, skift og flytninger i deres liv.

Nærhed, omsorg og tryghed

Når kommunen vælger, hvor barnet eller den unge skal være anbragt, skal den lægge vægt på anbringelsesstedets mulighed for at give barnet eller den unge et nært omsorgsmiljø og en stabil voksenkontakt. Kommunen skal vurdere, om en anbringelse i en plejefamilie er mest hensigtsmæssig.

Mange anbragte børn og unge oplever, at de taber kontakten med deres søskende og familie, når de bliver anbragt. Kontakt til eksisterende netværk er en vigtig forudsætning for, at barnet eller den unge kan få gavn af indsatsen. Kommunen skal derfor hjælpe barnet eller den unge med at finde en støtteperson fra barnets liv forud for anbringelsen. Desuden skal kommunen så vidt muligt anbringe barnet eller den unge sammen med eventuelle søskende, der er anbragt uden for hjemmet.

Endelig er det i Barnets Reform præciseret, at samvær med familie, venner og andre i netværket er en vigtig del af den samlede indsats for barnet.

Styrkelse af familieplejeområdet

Plejefamilier skal have efteruddannelse og supervision ud over det lovpligtige kursus i at være plejefamilie. Der indføres en ny type plejefamilie: "kommunale plejefamilier". Disse plejefamilier skal bruges i anbringelser af børn og unge, som kræver flere ressourcer og kompetencer af plejefamilien, end hvad der almindeligvis kræves. Kommunale plejefamilier skal have mere efteruddannelse og supervision end de øvrige plejefamilier.

Styrkelse af børns og unges rettigheder

Børn på 12 år og derover får ret til at klage over de indgribende afgørelser, der bliver truffet om dem, fx om samvær og kontakt, flytning og hjemgivelse.

Kommunen skal høre anbringelsesstedet, før den træffer afgørelse. Anbringelsesstedet har den daglige kontakt til barnet og dermed vigtig viden om barnets situation og behov.

Antallet af børnesagkyndige medlemmer i børn og unge-udvalget bliver øget til to. Dette skal sikre, at udvalgets afgørelser tager hensyn til barnets bedste.

Ankestyrelsen skal inddrage børnesagkyndig ekspertise ved vurderingen af, om styrelsen skal behandle en underretningssag eller tage en sag op af egen drift. I øvrigt bliver Ankestyrelsens mulighed for at gå ind i sager af egen drift udvidet.

Tidlig indsats og øget tværfaglighed

Det er vigtigt for den tidlige og forebyggende indsats, at det tværfaglige samarbejde mellem de relevante faggrupper omkring børn og unge fungerer optimalt. I nogle tilfælde har samarbejdet mellem f.eks. barnets skolelærere og den kommunale sagsbehandler

ikke fungeret optimalt, fordi reglerne om videregivelse af personlige oplysninger og om tavshedspligt har skabt en barriere for, hvad de forskellige faggrupper måtte tale om.

Derfor er det nu muligt for en begrænset kreds af myndigheder og faggrupper at drøfte et barns eller en ungs forhold, når der er bekymring for, at barnet eller den unge er på vej til at komme i en udsat position.

En anden og væsentlig ændring i forhold til muligheden for en tidlig indsats er, at kommunen ikke skal indhente samtykke fra forældremyndighedsindehaveren eller unge, der er fyldt 15 år, til en børnefaglig undersøgelse (§ 50 undersøgelse). Dermed er en mulig barriere for at få undersøgt barnets eller den unges forhold fjernet. Kommunen skal dog så vidt muligt gennemføre undersøgelsen i samarbejde med den unge og forældremyndighedsindehaveren.

Pligt til underretninger er præciseret

For at forbedre mulighederne for en tidlig indsats over for udsatte børn og unge er det vigtigt, at fagpersoner, som arbejder med børn og unge, underretter myndighederne, hvis de er bekymret.

Derfor er reglerne om fagfolks skærpede underretningspligt blevet præciseret. De fagfolk som har skærpet underretningspligt er blandt andet skolelærere, ansatte i daginstitutioner, læger, sundhedsplejersker og ansatte i fritidstilbud.

Hvis en fagperson med skærpet underretningspligt har underrettet om et barn eller ung, skal kommunen nu oplyse, om underretningen har ført til handling, hvis underretten beder om oplysningen.

Kvalitet i indsatsen og styrket efterværn,

For at forbedre kvaliteten er støtten til anbragte børns forældre blevet præciseret. Tilsynet med barnet og anbringelsesstedet er blevet styrket. Reglerne om handleplaner er blevet mere fleksible.

Styrket efterværn

Hjælpen til de unge mellem 18 og 22 år, der har været anbragt, er ligeledes blevet styrket. Det er præciseret i Barnets Reform, at formålet med efterværn er at bidrage til, at den unge får en god overgang til en selvstændig tilværelse. Det er beskrevet, at uddannelse, beskæftigelse og bolig er afgørende for et selvstændigt voksenliv. Der er med reformen givet mulighed for flere former for støtte, og kommunen skal tilbyde den unge en kontaktperson.

Det første skridt af Barnets Reform – de lovændringer, som skal styrke kontinuiteten i barnets opvækst - trådte i kraft den 1. juli 2009. De øvrige ændringer af serviceloven i forbindelse med Barnets Reform træder i kraft den 1. januar 2011.

[Læs mere om Barnets Reform på Socialministeriets hjemmeside >>](#)

[Læs mere om Barnets Reform på Servicestyrelsens hjemmeside >>](#)

Vejledning til kommunerne om Barnets Reform

For at understøtte kommunernes implementering af Barnets reform er der oprettet en *Task Force*, som tilbyder råd og vejledning om reformen.

Task Forcen består af fagpersoner fra Ankestyrelsen, VISO Børn og unge samt Børn og ungeenheden i Servicestyrelsen.

Kommunerne kan kontakte Task Forcen, som tilbyder formidling af baggrunden for og intentionerne med Barnets Reform og en gennemgang af de konkrete lovændringer. Task Forcen giver alene råd og vejledning i generelle problemstillinger og ikke i konkrete problemstillinger i enkeltsager.

Task Forcen kan ikke rådgive om, hvordan kommunerne bedst organiserer sig på området, ligesom den ikke yder rådgivning og vejledning generelt, men alene inden for temaerne i Barnets Reform. Interessen for Task Forcen er stor. Task Forcen har aftaler med ca. 50 kommuner i 2010 og de første måneder af 2011.

[Læs mere om Task Forcen på Ankestyrelsens hjemmeside >>](#)

[Læs mere om Task Forcen på Servicestyrelsens hjemmeside >>](#)

Skærpet fokus i de forebyggende hjemmebesøg til ældre

Kommunerne har i høj grad styrket deres rolle i forhold til den forebyggende og sundhedsfremmende indsats over for ældre borgere. Der er større fokus på sammenspillet mellem forskellige hensyn ved forebyggende hjemmebesøg og en særlig indsats over for udsatte risikogrupper. Det viser den seneste rapport fra Ankestyrelsen om forebyggende hjemmebesøg til ældre.

Af fuldmægtige Samuel Nielsen, Mette de Bang og Kirsten Surlykke Nielsen, Ankestyrelsen

Kommunerne indfører mere sammenhæng i indsatsen

Kommunerne har stort fokus på at nytænke de forebyggende hjemmebesøg. Det viser Ankestyrelsens rapport om "Forebyggende hjemmebesøg til ældre" fra oktober i år. I store omfang end tidligere fokuserer kommunerne på en stærk organisatorisk og faglig kobling mellem de tre hovedhensyn med de forebyggende hjemmebesøg:

- forebyggelse
- sundhedsfremme
- sociale hensyn

Læs mere om rapporten på Ankestyrelsens hjemmeside www.ast.dk >>

Nye foranstaltninger i kommunerne imødekommer lovgivningens overordnede formål om at skabe helhed og sammenhæng i indsatsen. Kommunerne har desuden organiseret hjemmebesøgene og specialiseret de forebyggende medarbejdere på sundhedsområdet for blandt andet at kvalificere indsatsen over for svage ældre.

50 procent af kommunerne organiserer forebyggende hjemmebesøg på sundhedsområdet, og 91 procent af kommunerne samarbejder med demenskoordinatoren. 78 procent af kommunerne samarbejder også med den praktiserende læge.

Den nye organisering har medført en øget faglig specialisering af medarbejderne, for eksempel i relation til viden om kroniske lidelser på tværs af målgrupper.

Særlig indsats over for risikogrupper

Rapporten viser, at kommunerne har særlig fokus på risikogrupper. Det vil sige ældre borgere, som har eller er i risiko for at få fysiske, psykiske og/eller sociale problemer, som kræver en særlig indsats.

- 40 procent af kommunerne har fokus på udsatte ældre, som for eksempel er isolerede, og

- 68 procent af kommunerne har fokus på enker/enkemænd som en risikogruppe

Hjemmebesøgene har stor betydning

Kommunerne fremhæver flere konkrete projekter, som tydeliggør og understreger forebyggelsespotentialer i hjemmebesøgene, og dermed også ordningens store betydning for forebyggende, sundhedsfremmende og sociale indsatser for ældre.

”Vores hverdag er præget af kollegaer, der ser fremad og tænker forebyggelse. Fokus er ikke kun sygdom, men muligheder og ressourcer. Der er utrolig stor forskel på, om man skal ud og afdække, hvilken type hjælp en borger skal have bevilliget, og så os der hjælper borgeren med at reflektere over sit liv, hvor det er borgeren selv, der skal bevæge sig fremad, og hvor det handler om en proces”
- Herlev Kommune

Kost- og motionsprojekter på tværs af kommunen og frivillige sociale foreninger illustrerer blandt andet, hvordan rådgivning og konkrete aktiviteter kan understøtte borgerens udnyttelse af egne ressourcer. Dermed kan de ældre borgere fastholde et aktivt socialt liv og selv klare flest mulige funktioner i hverdagen.

”Jeg mener ikke, at de frivillige og kommunen kan undvære hinanden. Når de frivillige står og leder gymnastikholdene nede i Næstved Hallen, så er det virkelig guld værd! Vi skal bruge hinanden meget mere. Men det er også vigtigt, at vi lytter til de frivillige, og deres oplevelse af at gøre en indsats”
- Næstved Kommune

Ankestyrelsens håndbog har gjort en forskel

Endelig konkluderer undersøgelsen, at stort set alle kommuner kender Ankestyrelsens håndbog om forebyggende hjemmebesøg fra 2008. Derudover viser besvarelserne, at håndbogen har gjort en forskel i kommunerne i relation til, hvordan hjemmebesøgene udføres i praksis og på de handlingsplaner som laves på forvaltningsniveau.

”Håndbogen har været en bibel for os. Det har været de ”ti bud” på, hvordan de forebyggende hjemmebesøg bør være – eller rettere sagt – de ”13 bud”, hvis man følger alle kapitlerne i håndbogen”
- Sønderborg Kommune

Lovgivning om forebyggende hjemmebesøg til ældre

I henhold til § 79a i lov om social service skal kommunerne tilbyde mindst ét forebyggende hjemmebesøg om året til alle, der er fyldt 75 år

[Læs hele rapporten her >>](#)

På Ankestyrelsens hjemmeside kan du desuden finde links til den tidligere undersøgelse om forebyggende hjemmebesøg til ældre fra 2007 og Ankestyrelsens håndbog om forebyggende hjemmebesøg fra 2008. Håndbogen består blandt andet af en række gode erfaringer fra kommuner.

[Læs undersøgelsen fra 2007 og håndbogen fra 2008 på \[www.ast.dk\]\(http://www.ast.dk\) >>](#)

Kontanthjælp er nu oftest indtægten inden førtidspension

Ankestyrelsens seneste kvartalsstatistik over tilkendte førtidspensioner viser et fald i antallet af personer, som modtog sygedagpenge umiddelbart før, de blev tilkendt pension. Omvendt viser statistikken en stigning i antallet af personer, som gik fra kontanthjælp til førtidspension.

Af fuldmægtig Jon Rørbæk Madsen, Ankestyrelsen

Viden om tilkendelser af førtidspension

Hver gang en kommune træffer afgørelse om at tilkende en borger førtidspension bliver en række oplysninger indberettet til Ankestyrelsen. På baggrund af kommunernes indberetninger offentliggør Ankestyrelsen hvert år en årsstatistik over samtlige tilkendelser af førtidspension.

Ankestyrelsen offentliggør også en statistik hvert kvartal, hvor alle kan følge den seneste udvikling om førtidspension. I hver kvartalsstatistik sætter Ankestyrelsen fokus på et aktuelt emne.

[Bliv abonnent på kommende statistikker fra Ankestyrelsen >>](#)

Indtægt hos ansøgere om førtidspension

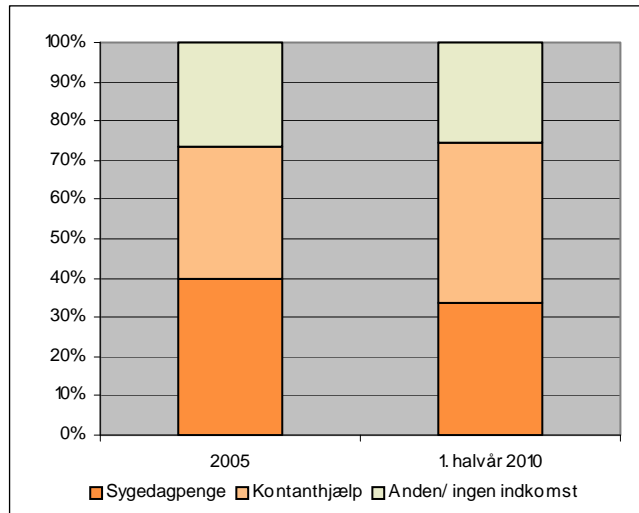
I statistikken for 2. kvartal af 2010 har vi sat fokus på, hvilken type indkomst, de nye førtidspensionister havde, før kommunen påbegyndte sagen om førtidspension.

Statistikken viser, at der er sket et forsigtigt skift fra 2005 til første halvår af 2010, idet antallet af personer, der var på sygedagpenge, inden de fik tilkendt førtidspension, er faldet, mens andelen af personer på kontanthjælp før tilkendelsen er steget.

Andelen af nye førtidspensionister, som havde sygedagpenge som indkomst, er faldet fra 40 procent til nu 34 procent mellem 2005 og første halvår af 2010.

Til gengæld havde 41 procent af de nye førtidspensionister kontanthjælp som indkomst i første halvår af 2010, mens det var 33 procent i 2005.

Andel af nytilkendelser fordelt efter indkomsttype på ansøgningstidspunktet

[Se hele statistikken på Ankestyrelsens hjemmeside >>](#)

Hvor mange får tilkendt førtidspension i din kommune?

Du kan selv finde de nyeste tal om førtidspension i databasen "Tal fra Ankestyrelsen" på Ankestyrelsens hjemmeside eller ved at klikke på linket nedenfor.

[Søg selv i "Tal fra Ankestyrelsen" på www.ast.dk >>](#)

Her er det muligt at sammensætte tabeller om førtidspension fordelt på kommune, diagnose, alder og tidligere beskæftigelse mv. Eksemplet på næste side viser, hvordan du kan finde de seneste oplysninger om antallet af nye førtidspensionister i netop din kommune.

Flere statistikker på velfærdsområdet

Ankestyrelsen udarbejder hvert år en lang række statistikker på blandt andet førtidspensionsområdet, børneområdet og arbejdsskadeområdet. Statistikkerne gør det muligt for ministerier, kommuner, pressen og borgere at følge udviklingen inden for netop disse områder.

På Ankestyrelsens hjemmeside har du mulighed for at søge i alle de statistikker, som Ankestyrelsen hvert år laver og offentliggør, fx anbringelsesstatistikken om afgørelser om anbringelser af børn og unge uden for hjemmet eller arbejdsskadestatistikken om antallet og fordelingen af ankede afgørelser på arbejdsskadeområdet.

Du finder statistikkerne på Ankestyrelsens hjemmeside under "Tal fra Ankestyrelsen" eller ved at benytte nedenstående link.

[Søg i alle Ankestyrelsens statistikker på velfærdsområdet her >>](#)

På hjemmesiden finder du også en vejledning, der gør det nemt selv at udtrække tal og sammensætte tabeller fra de forskellige statistikker som Ankestyrelsen udgiver.

Kort Nyt fra Ankestyrelsen

Pjecer om underretninger fra fagfolk

Ankestyrelsen har fået rigtig mange bestillinger på pjecen til fagfolk fra vores underretningskampagne sidste år, men vi har stadig eksemplarer tilbage.

I pjecen "Tag signalerne alvorligt" kan du blandt andet læse om:

- hvad en underretning er,
- hvad skærpet pligt til at underrette betyder, og
- hvordan du underretter til din kommune og til Ankestyrelsen

Du kan også læse om de barrierer, der kan holde dig tilbage, så du ikke får underrettet i tide, og om hvordan du kan overvinde nogle af barriererne

Hent pjecen "Tag signalerne alvorligt" på www.ast.dk >>

Du kan også bestille pjecen i papir ved at skrive til ast@ast.dk.

Pjecen er en del af kampagne om underretninger

Ankestyrelsen lancerede sidste år en landsdækkende kampagne om underretninger målrettet til fagfolk, der arbejder med børn og unge.

Hovedbudskabet er: Tag signalerne alvorligt!

Kampagnen fokuserer på den skærpede underretningspligt hos fagfolk som: lærere, pædagoger, sundhedsplejersker, praktiserende læger, jordemødre, psykologer og socialrådgivere.

Kampagnens indhold bygger på 45 interviews med beslutningstagere og fagpersoner.

Søg samtidigt på Principafgørelser og publikationer

Nu er det muligt at søge samtidigt på www.ast.dk i alle vores publikationer og i Principdatabasen.

Det betyder, at når du søger på fx førtidspension på www.ast.dk, søger du nu automatisk også i Principdatabasen og får derved det fulde overblik over, hvad Ankestyrelsen har udsendt/skrevet om førtidspension.

Mere præcise resultater

For at kunne håndtere det nye meget store søgeområde, har det været nødvendigt at begrænse antallet af fremviste Principafgørelser til 200.

Som bruger bliver du opfordret til at begrænse din søgning, så du får færre men mere præcise resultater at vælge imellem.

Først får du mulighed for at søge i enten publikationer *eller* i Principdatabasen.

Hvis du vælger kun at søge i publikationer, får du derefter mulighed for at præcisere din søgning inden for de forskellige typer af publikationer, vi udsender.

Langsommere søgning på www.ast.dk

Som konsekvens af de sammenlagte søgninger, er søgningen på www.ast.dk desværre blevet en smule langsommere.

Søg kun i Principafgørelser

Du kan forsat vælge kun at søge i Principdatabasen. Hvis du går direkte ind på databasens søgeside, søger du ikke på hele www.ast.dk, men kun i Principafgørelserne.

[Søg i Principdatabasen på \[www.ast.dk\]\(http://www.ast.dk\) >>](#)

Statistik fra Ankestyrelsen

Afgørelser i ankede arbejdsskadesager

Ankestyrelsen har i november offentliggjort den årlige statistik "Ankestyrelsens afgørelser på arbejdsskadeområdet". Statistikken viser blandt andet:

- Ankestyrelsen afgjorde flere sager om arbejdsskader i 2009
- Ankestyrelsen omgjorde flere af Arbejdsskadestyrelsens afgørelser i 2009
- Ankestyrelsens gennemsnitlige sagsbehandlingstid i arbejdsskadesager faldt i 2009
- De ankede sager stammer fra få brancher

Ophold på forsorgshjem og herberger

Ankestyrelsen har i november offentliggjort den årlige statistik "Brugere af botilbud efter servicelovens § 110". Statistikken viser blandt andet:

- Der var færre ophold på landets 63 forsorgshjem og herberger i 2009
- Antallet af overnatninger pr. ophold steg i 2009

[Se statistikkerne på www.ast.dk/publikationer/statistikker](http://www.ast.dk/publikationer/statistikker) >>

Nyeste Principafgørelser fra Ankestyrelsen

Ankestyrelsen har i november udsendt Principafgørelser om blandt andet:

- Kommunes vejledning om sanktion var god nok,
- Flerårig pause i medlemskab af a-kasse har betydning for efterløn,
- Uddannelsessøgende skal have bopæl i Danmark for at blive medlem af a-kasse.

[Se alle Principafgørelserne fra november på www.ast.dk/nyheder](http://www.ast.dk/nyheder) >>